

Verruiging van plantsoen: gewoon doen

**Het is 1980. Ik sta als stagiair bij een hoveniers-
bedrijf te schoffelen in een strak aangelegde
groenstrook langs een flat. Zevenblad, honds-
draf, nagelkruid: al dat 'waardeloze' onkruid
verdwijnt genadeloos onder mijn schoffel. Als
ik er verdelgingsmiddel overheen moet doen,
weiger ik, milieubewust als ik toen al was. Ge-
lukkig mocht ik iets anders gaan doen.**

Auteur: Martin Heinen

De natuur naar onze hand zetten: dit ideaal-
beeld is decennialang aan ons gedoed en
heeft geleid tot monotone, gecultiveerde plant-
soenen. Van jongs af had ik daar moeite mee.
Liever liet ik me inspireren door de natuurtui-
nen van Louis le Roy en de wervelende com-
binaties van wilde en traditionele beplanting.
Het is onbeschrijflijk hoe biodiversiteit hierdoor
opbloeit en hoe onze leefbaarheid verbetert.
Denk aan een schonere lucht en minder water-
overlast en hittestress.

Het is fijn om te zien dat de vraag naar groene
woonwijken vol biodiversiteit toeneemt. Maar
als adviseur ecologie bespeur ik vaak genoeg
ook twijfels: bij bewoners, hoveniers, ontwik-
kelaars, gemeenten en woningcorporaties. Is

al dat groen wel veilig, beheer(s)baar en maakt
de wijk geen onverzorgde indruk? Als fan van
natuurinclusief werken en bouwen is het verlei-
delijk om op de preekstoel te gaan zitten, maar
liever probeer ik die weerstand te begrijpen.

Een veelgehoorde zorg is dat mensen zich
onveilig voelen in een omgeving met veel
bomen en dicht struikgewas. Vlak bij mijn huis
snoeit de gemeente om die reden iedere winter
een strook van enkele honderden meters vol
struiken op tot de kroonlaag. Goed voor het
zicht op het pad erachter, maar struikbroe-
dende vogels zoals de braamsluiper, zwartkop
en fitis hebben die laag tussen kroon en bodem
écht nodig om te nestelen. En de werkzaamhe-
den verstoren de egels in hun winterrust. Wil je
ecologische meerwaarde toevoegen én door-
zicht creëren, dan kun je de beplanting beter
onderbreken met bijvoorbeeld ruigtekruiden of
bramenranden.

Natuurinclusief werken zou ook leiden tot
intensiever en duurder beheer. Maar jaarlijks
alles intensief snoeien en maaien is duur en
lang niet altijd nodig. Het is goedkoper en eco-
logisch waardevoller om beheer bijvoorbeeld
te beperken tot het inkorten van overhangende
takken en het eens in de zoveel jaar afzetten
van een hol uitgroeiende struik. Verder zie ik
regelmatig dat bramen tot de grond toe wor-
den weggemaaid. Maar forse snoei geeft onge-
remde hergroei. Het is beter om die bramen-

De auteur, Martin Heinen (65), werkt ruim
40 jaar in de natuursector, waarvan 19
jaar als adviseur ecologie bij Ecogroen
(www.ecogroen.nl). Hij is gespecialiseerd
in natuurinclusief ontwerp en houdt zich
 bezig met het vergroenen van wijken en
steden. In zijn vrije tijd geeft hij lezingen
over dit thema. Zijn missie is om biodiver-
siteit een vanzelfsprekende plaats te geven
in onze leefomgeving.

rand te laten staan en alleen overhangende
takken weg te halen: dit is goed voor vogels,
zoogdieren, insecten én de portemonnee.

Een veilig gevoel en praktisch, betaalbaar
beheer zijn begrijpelijke eisen, die goed ver-
enigbaar zijn met een natuurinclusief ontwerp.
Maar hoe ga je om met de uitspraak dat het
groen in de wijk er onverzorgd uitziet? Wel, bio-
diversiteit vergroten betekent acceptatie van
enige verruiging. Twijfelaars losweken van het
idee dat alles strak onderhouden moet zijn: dát
is hierbij de uitdaging. Ik ga met ze in gesprek
en neem ze mee naar buiten, zodat ze zien wat
verruiging van groen allemaal oplevert. Vaak
valt het kwartje dan ineens, groeit het respect
voor biodiversiteit en zien ze in: verruiging van
plantsoen is een kwestie van doen.

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!